

2 आचार्यः महावीरसिंहः
हिमाचलप्रदेश-
विश्वविद्यालयस्य कुलपति

3 काङ्ग्रेसस्य वरिष्ठनेता
सलमानखुर्शीदः- देशभक्तः
भवितुं एतावत् कठिनं वा?

4 उत्तरप्रदेशस्य मदरसेषु
आङ्गलं गणितं च अनिवार्यः
विषयाः भविष्यन्ति

नवदेहल्यां प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी तथा परागवेदेशस्य राष्ट्रपतिः सैन्टियागो पेन्ना प्लासिओस् इत्येतयोः मध्ये प्रतिनिधिमण्डलस्तरीय वार्ता सञ्जाता

हिमसंस्कृतवार्ता: - नवदेहल्यां प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी तथा परागवेदेशस्य राष्ट्रपतिः सैन्टियागो पेन्ना प्लासिओस् इत्येतयोः मध्ये प्रतिनिधिमण्डलस्तरीय वार्ता सञ्जाता । अस्मिन् अवसरे उभौ नेतारौ द्विपक्षीयसम्बन्धानां सर्वेषां पक्षाणां समीक्षां कृतवन्तौ । प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना अस्मिन् अवसरे उक्तं यत् द्वयोः देशयोः अङ्गीयप्रौद्योगिकी, कृषिः, रक्षा, रेलमार्गः च अनेकेषु क्षेत्रेषु महद् संभावनाः विद्यन्ते । भारत-परागवे देशयोः मध्ये स्वच्छ ऊर्जा,

हरित-इंधन तथा जैवईंधन चेत्येषु क्षेत्रेषु निज संबंधान् सुदृढीकर्तुम् निर्णयो विहितः । सममेव उभौ देशौ अन्तर्जालीय अपराधः, मादक पदार्थानाम् अवच आदानं-प्रदानं च दूरी कर्तुम् निज प्रतिबद्धतां प्रकटितवन्तौ । सः अवदत् यत् भारतं परागवे च एकीभूय आतङ्कवादविरुद्धमस्ति । अवधेयं वर्तते यत् राष्ट्रपतिः सैन्टियागो भारतस्य त्रि-दिवसीय-यात्रायां गतदिवसे नवदेहलीं समागतः । विदेश मंत्री एस. जयशंकरः परागवेदेशस्य राष्ट्रपतिना सह मिलितवान् ।

सममेव उभयोः देशयोः मध्ये अनेकेषु क्षेत्रेषु सहयोगं कर्तुं श्री प्लासिओस्-वर्यस्य सकारात्मिकायाः भावनायाः मार्गदर्शनस्य च प्रशंसां विहितवान् । डॉ. जयशङ्करः विश्वासे प्रकटयन् अवदत् यत् उभयोः देशयोः परिचर्यायाः माध्यमेन परागवे-दक्षिण-अमेरिका-देशाभ्यां सह भारतस्य नूतनानि मार्गाणि प्रशस्तानि भविष्यन्ति । उपवेशनान्तरं वार्ताहरैः सह परिचर्याम् कुर्वन् विदेश मंत्रालयस्य सचिवेन प्रोक्तम् यत् उभौ देशौ प्रौद्योगिकीय-क्षेत्रेषु सहयोगं संवर्धयितुं कार्यं कुर्वन्ति । परागवे लेटिन अमेरिकादेशे भारतस्य महत्त्वपूर्णः व्यापारिकः सहयोगी वर्तते । प्राप्तवार्तानुसारं राष्ट्रपतिः सैन्टियागो पेन्ना बुधवासरे स्वदेशं प्रत्यागमनात् पूर्वं मुम्बईनगरं गमिष्यति तथा च तत्र राजनेतारः, व्यापारिक उद्योग-प्रतिनिधिभिः, तकनीकी-कर्मचारिभिः सह मेलनमपि करिष्यति ।

सुभाषितम्

आलस्यं हि मनुष्याणां,
शरीरस्थो महान् रिपुः ।
नास्त्युद्यमसमो बन्धुः,
कृत्वा यं नावसीदति ।।

भावार्थः- मनुष्य के जीवन का उसके शरीर का सबसे बड़ा रिपु (शत्रु) आलस्य है और मनुष्य का सबसे बड़ा बंधु (मित्र) उद्यम (परिश्रम) है। जो मनुष्य उद्यम (परिश्रम) करता है वह आलस्य को प्राप्त नहीं करता।

प्रतिदिनं नवीनतमं
हिमसंस्कृतवार्ताः
दैनिकवार्तापत्रं प्राप्यर्थं
7876636263
Whatsapp संख्या मध्ये
नमो नमः लिखन्तु

To get the latest
[himsanskritvartah](http://himsanskritvartah.com)
Daily Sanskrit Newspaper
every day, write Hello on
7876636263 Whatsapp

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः
दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-
अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः
पत्रकाराः लेखकाश्च
उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः
हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवं कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः - १७७१११

रूस-यूक्रेन-प्रतिनिधिमण्डलयोः
मध्ये शान्तिवार्तायाः द्वितीयसत्रम्
इस्तान्बुलनगरे भविष्यति

हिमसंस्कृतवार्ता: - रूस-यूक्रेन-प्रतिनिधिमण्डलयोः मध्ये शान्तिवार्तायाः द्वितीयसत्रम् इस्तान्बुलनगरे भविष्यति । रूसीप्रतिनिधिमण्डलस्य नेतृत्वं राष्ट्रपतेः सहायकः व्लादिमीर मेडिन्स्की करोति, तत्र उपविदेशमन्त्री मिखाइल गलुजिन, यूक्रेनदेशस्य रक्षामन्त्री रुस्तम उमरौवः स्वदेशस्य प्रतिनिधिमण्डलस्य नेतृत्वं करोति । तुर्कीए देशस्य विदेशमन्त्री हकन फिदान् इत्यनेन संचालितेस्मिन् उपवेशने तुर्कीए देशस्य राष्ट्रियगुप्तचरसङ्घठनस्य निदेशकः इब्राहिमकालिन इत्यस्य उपस्थितेः अपेक्षस्ति

पञ्चविंशत्यधिक-द्विसहस्र-तमवर्षस्य जे.ई.ई इत्यस्याः परीक्षायाः परिणामोद्घोषितः

हिमसंस्कृतवार्ता: - भारतीय-प्रौद्योगिकी-संस्थानं कानपुरः इत्यनेन गतदिवसे पञ्चविंशत्यधिक-द्विसहस्रतमवर्षस्य जे.ई.ई इत्यस्याः परीक्षायाः परिणामोद्घोषितः । छात्राः result25.jeeadv.ac.in इत्यत्र स्वस्य परिणामाः द्रष्टुं शक्नुवन्ति । भारतीयप्रौद्योगिकीसंस्थासुस्नातकपाठ्यक्रमेषु तथा च तकनीकीशिक्षायाः अन्येषु सहभागिसंस्थासु प्रवेशार्थं एषा परीक्षा आयोज्यते । अस्यां परीक्षायां शीर्षस्थानं रजितगुप्ता इत्यनेन द्वितीय-स्थानं च सक्षम जिन्दलेन प्राप्तम् ।

आस्ट्रेलिया-देशस्य शीर्षः क्रिकेट् क्रीडकः ग्लेन मेक्सवेल निवृत्तेः घोषणां कृतवान्

हिमसंस्कृतवार्ता: - आस्ट्रेलिया-देशस्य शीर्ष क्रिकेट् क्रीडकः ग्लेन मेक्सवेल त्रयोदश-वर्षाणां सुदीर्घ क्रीडायाः अनन्तरम् अन्ताराष्ट्रीय-एकदिवसीय प्रकारात् निवृत्तेः घोषणां कृतवान् । सः पञ्चदशोत्तर द्विसहस्रतमे वर्षे, त्रयोविंशत्यधिक द्विसहस्रतमे वर्षे च ICC विश्वचषक विजेत् आस्ट्रेलिया-दलस्य क्रीडकः आसीत् ।

महबूबा मुफ्ती काश्मीरीपण्डितानां राजनैतिकसशक्तीकरणाय आरक्षणस्य आग्रहं कृतवती

हिमसंस्कृतवार्ता: । जम्मू-कश्मीरस्य पूर्वमुख्यमन्त्री तथा जनप्रजातन्त्रपक्षस्य अध्यक्ष महबूबा मुफ्ती सोमवासरे (२ मे) उपराज्यपालमनोजसिन्हा इत्यनेन सह मिलित्वा अस्मिन् काले अनेकेषु महत्त्वपूर्णविषयेषु चर्चां कृतवती । अस्मिन् अवसरे महबूबा मुफ्ती काश्मीरीपण्डितानां राजनैतिकसशक्तीकरणाय आरक्षणस्य आग्रहं कृतवती । पीडीपी प्रमुखा महबूबा मुफ्ती इत्यनया उक्तं यत् पण्डितानां पलायनस्य कारणेन कश्मीरी मुसलमानानां प्रति यः कलङ्कः आसीत् तस्य मेटनस्य समयः आगतः । तदर्थं कश्मीरीपण्डितेभ्यः राजनैतिकप्रतिभागिता दातव्या । महबूबा मुफ्ती वर्तमानमुख्यमन्त्री उमर अब्दुल्ला इत्यस्योपरि मौखिकप्रहारं कुर्वन्

अनेके गम्भीराः आरोपाः अकरोत् । महबूबा मुफ्ती पत्रकारसम्मेलने अवदत् यत् सा उपराज्यपालं मनोजसिन्हां केन्द्रसर्वकाराय सन्देशं दातुं आहूतवती यत् केवलं कश्मीरीपण्डितानां नामाङ्कनस्य स्थाने तेभ्यः आरक्षणं दातव्यं, येन तेषां यथार्थसामाजिकराजनैतिकसहभागिता सुनिश्चिता भवेत् । सा अवदत् यत् यावत् काश्मीरीपण्डितानां सशक्तिकरणं न भवति तावत् तेषां द्रोणिकायाः पुनरागमनं कठिनं भवति ।

अमरनाथयात्रायां स्थानीयजनाः समाविष्टाः भवेयुः

पूर्वमुख्यमन्त्री महबूबा मुफ्ती उक्तवती यत् कश्मीरीपण्डितैः सह सम्बद्धे विषये मिलित्वा कार्यस्य आवश्यकता वर्तते । अमरनाथयात्रायाः सज्जातायाः विषये अपि सा कथयति स्म । महबूबा मुफ्ती इत्यनया आग्रहः कृतः यत् अस्यां पवित्रयात्रायां स्थानीयजनाः अपि समाविष्टाः भवेयुः, ये प्रतिवर्षम् अस्याः यात्रायाः सफलीकरणे महत्त्वपूर्णं भूमिकां निर्वहन्ति ।

भारतस्य ऋतु-विज्ञान-विभागेन आगामिषु पञ्चदिनेषु पूर्वोत्तरभारते अतिवृष्टेः पूर्वानुमानं प्रकटितम्

हिमसंस्कृतवार्ता: - भारतस्य ऋतु-विज्ञान-विभागेन आगामिषु पञ्चदिनेषु पूर्वोत्तरभारते अतिवृष्टेः पूर्वानुमानं प्रकटितम् । ऋतुविभागेन उक्तम् यत् उहिमालयीय पश्चिमवङ्ग सिक्किमे पूर्वमध्यभारतयोः अत्यधिकवृष्टिः भविष्यति । आगामिषु सप्तदिनेषु एतेषु क्षेत्रेषु मध्यमवृष्टेः पूर्वानुमानं कृतम् । सिक्किमनगरे चट्टन-क्षेत्रे भूस्खलनेन त्रयः जनाः मृत्युमुपगताः । भूस्खलनेन समीपस्थ-निवासस्थानानां क्षतिः अभवत् ।

आचार्यः महावीरसिंहः हिमाचलप्रदेश- विश्वविद्यालयस्य कुलपति त्रिवर्षानन्तरं विश्वविद्यालयेन प्राप्तः स्थिर-कुलपतिः

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। वर्षत्रयस्य दीर्घप्रतीक्षायाः अनन्तरं हिमाचलप्रदेश- विश्वविद्यालयेन भौतिकशास्त्रविभागस्य आचार्यः महावीरसिंहः नूतनकुलपतिरूपेण प्राप्तः। सोमवासरे राज्यपालः हिमाचलप्रदेश- विश्वविद्यालयस्य च कुलाधिपतिः शिवप्रतापशुक्लः प्रो. महावीरं त्रिवर्षाणि यावत् कुलपतिपदे नियोक्तुं आदेशं प्रसारितवान्। सोमवासरे सः विश्वविद्यालयस्य २८ तमेन कुलपतिरूपेण कार्यभारं स्वीकृतवान्। आचार्यः महावीरः शिमलामण्डलस्य कुमारसैनस्य निवासी अस्ति। सः फ्रान्स्देशस्य प्रयोगशालायाम् अपि कार्यं कृतवान् यत्र राफेल निर्मितम् आसीत्। प्रो. महावीरः २०२४ तमे वर्षे स्टैनफोर्डविश्वविद्यालयस्य क्रमाङ्कने वैश्विकरूपेण शीर्ष २ प्रतिशतवैज्ञानिकानां मध्ये अस्ति। प्रो. महावीरः एफ्लाइड फिजिक्स (भौतिकशास्त्र) क्षेत्रे अलङ्कृतः अस्ति। सः चुम्बकीय नैनोप्रौद्योगिक्यां एतत् सम्मानं प्राप्तवान्। १३ वर्षाणाम् अधिकं समर्पितं शोधं कृत्वा प्रो. महावीरः हरित ऊर्जाक्षेत्रे विशेषतः विद्युत्वाहनानां कृते संचारक्षेत्रे च चुम्बकीय- नैनोप्रौद्योगिक्याः अभिनवप्रयोगानाम् अन्वेषणं कृतवान्।

गीगाहर्ट्ज (GHz) आवृत्तिपरिधि- अन्तेना- लघुीकरणे केन्द्रितः सन् तस्य कार्यं जैविककोशिकानां एन्जाइमानां च क्रियाकलापस्य विषये अपि केन्द्रितम् अस्ति। तस्य शोधकार्यं सुरक्षिततरं प्रभावी च चिकित्साप्रयोगं प्रवर्धयति। विद्युत्स्रोतरेषु कुशलसामग्रीणां वर्धमानमागध्यायाः प्रतिक्रियारूपेण महतीनां दुर्लभानां च चुम्बकीयसामग्रीणां स्थाने सहजतया उपलब्धानां

फेराइट-पदार्थानाम् अग्रणीः प्रो. महावीरः अस्ति।
न केवलं देशे अपि तु विदेशेषु अपि आचार्यमहावीरस्य यशः

आचार्यः महावीरः न केवलं देशे अपि तु विदेशेषु अपि प्रसिद्धिं अर्जितवान् अस्ति। ब्रेस्ट विश्वविद्यालयः (फ्रांस), किङ्ग अब्दुल्ला विश्वविद्यालयः (सऊदी अरब), डण्डी विश्वविद्यालयः (यूके) इत्यादिभिः प्रसिद्धैः संस्थाभिः सह आचार्यमहावीरस्य प्रयत्नाः तस्य शोधप्रभावम् अधिकं वर्धयन्ति। सः २५ पीएचडी- छात्राणां मार्गदर्शनं कृतवान्। तस्य निरीक्षणे बहवः शोधविद्वांसः अमेरिका, ब्राजीलः, यूके, इटली, जापानं, फ्रान्सः, स्पेनदेशेषु प्रतिष्ठितेषु अन्ताराष्ट्रीयसम्मेलनेषु स्वपत्राणि प्रस्तुतवन्तः। हिमाचलप्रदेश- विश्वविद्यालये आईयूपीसी नई दिल्ली, बीएआरसी मुंबई और टाटा इंस्टीट्यूट ऑफ फंडामेंटल रिसर्च (IUAC New Delhi, BARC Mumbai, Tata Institute of Fundamental Research) इत्यादिभिः प्रमुखैः भारतीयसंस्थानैः सह सहभागितरूपेण कृतस्य शोधस्य अस्य सम्मानस्य प्राप्तौ महत्त्वपूर्णं योगदानम् अस्ति।

HPCM: वनमित्राणां भविष्यस्य नीतौ भविष्यति चिन्तनम्, मुख्यमंत्रिणः वनमित्रेभ्यः आश्वासनम्

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः हमीरपुरे राजीवगान्धी वनसंरक्षणयोजनायाः विमोचनं कृतवान्। अस्मिन् अवसरे मुख्यमन्त्री नादीनस्य अमलैहड़- भवड़ा इत्येतयोः महिलासमूहयोः प्रमाणपत्राणि प्रदत्तवान्। एतयोः महिलासमूहयोः प्रत्येकं द्वौ हेक्टेयर वनभूमिषु वृक्षाः रोपिताः भविष्यन्ति, पञ्चवर्षपर्यन्तं तेषां परिचर्या अपि सुनिश्चिता भविष्यति। अस्याः योजनायाः अन्तर्गतं बंजर- क्षतिग्रस्त- वनक्षेत्रेषु फलवृक्षाणां रोपणेन हरित- आच्छादनं वर्धयिष्यते। महिलामण्डलानि, युवकमण्डलानि, स्वसहायतासमूहाः च अनया योजनया सह संयोजयित्वा जनानां कृते रोजगारस्य आयस्य च अवसराः अपि प्रदत्ताः भविष्यन्ति। मुख्यमन्त्री हरितदत्तकयोजनायाः अपि प्रारम्भं कृतवान्। प्रथमचरणस्य अम्बुजा कम्पनी २५ हेक्टेयर क्षेत्रे, अडाणी फाउण्डेशन १० हेक्टेयरे, अल्ट्राटेक १०

हेक्टेयरभूमिभागे वृक्षान् रोपयिष्यति, तेषां परिचर्या सुनिश्चितं करिष्यति, यस्य कृते मुख्यमन्त्री तेषुः प्रमाणपत्राणि समर्पितवान्। अस्याः योजनायाः अन्तर्गतं निजी उद्यमाः, कम्पन्यः, सार्वजनिकसंस्थाः च बंजरवनभूमिं स्वीकृत्य वृक्षान् रोपयिष्यन्ति। पर्यावरणसंरक्षणेन सह एषा योजना कम्पनीभ्यः निगम- सामाजिक- दायित्वनिर्वहनस्य अवसरमपि प्रदाति। कार्यक्रमे मुख्यमन्त्री नवनियुक्तानां वनमित्राणां उत्तीर्णताप्रदर्शनस्य (पासिंग परेड) निरीक्षणं कृत्वा तैः सह संवादं कृतवान्। मुख्यमन्त्री अवदत्, "वनविभागे क्षेत्रकर्मचारिणां अभावः आसीत्, येन वनसंरक्षणं बाधितं भवति स्म। अतः योग्यतायाः आधारेण वनमित्राणां नियुक्तिः कृता, अस्मिन् पुन्याः कार्यप्राप्त्यर्थं अग्रे गताः। भवन्तः निश्चिन्ताः भवेयुः, भवन्तः भविष्यस्य नीतिः विचारिता भविष्यति। भवन्तः एव वनानां सत्य- रक्षकाः सन्ति। राज्यसर्वकारेण अपि महिलानाम् आरक्षणं पुलिसक्षेत्रे ३० प्रतिशतं यावत् वर्धितम्। सुखविन्दरसिंहसुक्खुः अवदत् यत् हिमाचलप्रदेशः 'देवभूमिः' इति नाम्ना प्रसिद्धः अस्ति। अस्माकं एषा पवित्रभूमिः न केवलं संस्कृति- विश्वासकेन्द्रम् अस्ति, अपि तु प्रकृत्या अनेकानि दानानि दत्तानि सन्ति। सः अवदत् यत् राज्यस्य वनसम्पदः पर्यावरणसंरक्षणे अपि च अस्माकं अर्थव्यवस्थायां पर्यटनक्षेत्रे च अपूर्वं योगदानं ददाति। वनानां महत्त्वं मनसि कृत्वा अस्माकं सर्वकारः सतां स्वीकृत्य एव हिमाचलप्रदेशं हरितराज्यं कर्तुं कार्यम् आरब्धवान्।

पूर्वकाङ्ग्रेससाध्यक्षा सोनियागान्धी शिमलां प्राप्ता

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। अखिलभारतीयकाङ्ग्रेससमितेः पूर्वाध्यक्षा सोनियागान्धी सोमवासरे शिमलां प्राप्ता। सोनिया गान्धी सोमवासरे अपराह्णे शिमलानगरस्य छाराबड़ां प्राप्ता। सोनिया गान्धी दिल्लीतः विमानयानेन चण्डीगढम् आगता इति कथ्यते। चण्डीगढतः सा मार्गेण शिमलानगरस्य छाराबड़ां प्राप्ता, यत्र प्रियङ्का गान्धी निवसति। सोनिया गान्धी शिमलानगरस्य छाराबड़ायां कियत्कालं यावत् तिष्ठति इति अद्यापि न ज्ञायते। इदं सोनिया गान्धी इत्यस्याः निजीभ्रमणम् इति कथ्यते। सोनिया गान्धी इत्यस्याः अद्यापि कोऽपि सार्वजनिकः कार्यक्रमः नास्ति। सोनिया गान्धी इत्यस्याः शिमला- भ्रमणसमये सा छाराबड़ायां स्वपुत्र्याः प्रियङ्कागान्धिः गृहे एव तिष्ठति। सोनिया गान्धी इत्यस्याः भ्रमणं दृष्ट्वा छाराबड़ाक्षेत्रस्य प्रियंकागान्धी इत्यस्याः गृहस्य सुरक्षा वर्धिता अस्ति। छाराबड़ायां तस्याः गृहे कठोरपुलिसरक्षकः स्थापितः।

हिमाचलस्य एतत् फलं सेबस्य अपेक्षया महत्तरं विक्रीयते, एतत् रसेन, औषधीयगुणैः च परिपूर्णम्

हिमसंस्कृतवार्ता:-भवन्तः हिमाचलस्य सेबस्य विषये सम्यक् अवगताः भवेयुः, परन्तु किं भवन्तः कदापि हिमाचलस्य काफलस्य स्वादनं कृतवन्तः। कृष्णरक्तवर्णीयं काफलफलं

न केवलं रसेन अपितु औषधीयगुणेन अपि प्रसिद्धम् अस्ति। हिमाचलप्रदेशस्य सघनवनेषु प्राकृतिकरूपेण वर्धते। अर्थात् हिमाचलस्य कृते एतादृशं प्रकृतेः दानं यत् ग्रीष्मकाले बहवः जनानां जीविकायाः स्रोतः भवति। मण्डी, शिमला, सिरमौर इत्येतेषु केषुचित् क्षेत्रेषु काफलं भवन्तः सहजतया प्राप्नुवन्ति। महत्त्वपूर्णं वस्तु अस्ति यत् अस्य वन्यफलस्य मूल्यं सेबस्य अपेक्षया अधिकं भवति। यदि भवान् विपण्यां काफलं विक्रेतुं गच्छति तर्हि तत् सहजतया प्रतिक्रियते २०० तः ४०० रुप्यकाणि यावत् विक्रीयते। अप्रैलमासस्य अन्ते जूनमासपर्यन्तं विभिन्नेषु स्थानेषु कण्डोलम् अलङ्कृत्य

काफलविक्रयणं कुर्वन्तः जनाः भवन्तः द्रक्ष्यन्ति। इदं मधुरं अम्लं च फलं रसयुक्तम् अस्ति। यदि एकवारं तस्य स्वादनं कृत्वा पुनः तस्य खादनं न निवारयितुं शक्नुयात्। काफलं न केवलं आयस्य उत्तमं स्रोतः अस्ति, अपि तु भवतः स्वास्थ्याय चमत्कारिकं फलम् अपि अस्ति। काफले विटामिन-सी, लोहं च स्वाभाविकतया प्राप्यते। काफलं शरीरस्य रोगप्रतिरोधकशक्तिं वर्धयति। एतत् फलं ग्रीष्मकाले शान्ततां, ऊर्जाप्रदं, शरीरं शीतलं च मन्यते। अस्य सेवनेन पाचनतन्त्रं सुदृढं भवति, मधुमेहस्य, हृदयरोगाणां च कृते अपि लाभप्रदम् अस्ति। रक्तस्य वर्धने अपि साहाय्यं करोति।

Himachal Tourism: जूनमासे पर्यटकैः साकं गुल्मितं भविष्यति हिमाचलप्रदेशः, सप्ताहान्ते ९० प्रतिशतपर्यन्तम् आवासग्रहणम् अभवत्

हिमसंस्कृतवार्ता:- डॉ पद्मानाभः, शिमला।

जूनमासे हिमाचलप्रदेशस्य पर्यटनस्थलानि पर्यटकैः साकं गुल्मितानि भविष्यन्ति। समतलप्रदेशेषु तीव्रतरा ऊष्णता, विद्यालयेषु च अवकाशानां कारणात् बहिः राज्यानां पर्यटकाः हिमाचलप्रदेशस्य दिशि प्रयान्ति। शिमला, कुफरी, नारकण्डा, मनाली, धर्मशाला च चम्बा- खजियार इत्येतानि पर्यटनस्थलानि पर्यटकैः परिपूर्णानि जातानि। अस्मिन् सप्ताहे सप्ताहान्ते अपि पर्यटकानां महान् समुदायः दृष्टः। शिमला, कसौली, चायल च इत्येषु सप्ताहान्ते ८०- ९० प्रतिशतपर्यन्तम् आवासग्रहणम्

अभवत्। पर्यटकानां संख्यायां वृद्ध्या कालका-शिमला महामार्गे अपि वाहनानां गमनागमनं वर्धितम्। पर्यटकयानानां बहुल्येन कसौली-गढखल मार्गे पुनःपुनः मार्गावरोधस्य समस्या उत्पन्ना। शिमलायां ग्रीष्मोत्सवः आरब्धः इत्यतः अपि पर्यटकानां संख्या वर्धमाना दृश्यते। हिमाचल- होटल- भोजनगृह- संघस्य अध्यक्षः गजेन्द्रचन्द ठाकुर इत्यनेन उक्तं यत् जूनमासे सम्पूर्णे अपि हिमाचलप्रदेशस्य पर्यटनस्थलानि पर्यटकैः साकं गुल्मितानि भविष्यन्ति। होटलगृहाणां कक्षानां आरक्षणे शीघ्रता दृश्यते।

द्विचक्रिकायात्रिकसमूहाः लाहौलस्पीतिक्षेत्रं प्रति गच्छन्ति

द्विचक्रवाहनयात्रिकाः लाहौल-स्पीति-क्षेत्रं प्रति गच्छन्ति। प्राकृतिकसौन्दर्यम्, हिमाच्छादिताः हिमालयपर्वतानां शिखराणि, नीरवाः नद्यः च पर्यटकान् आकर्षयन्ति। उच्चशिखराणि, वक्रमार्गाः, रमणीयदृश्यं च एतानि सर्वाणि द्विचक्रवाहनयात्रिकाः रोमाञ्चकरूपेण अनुभवय लाहौल-स्पीति-क्षेत्रं प्रति गच्छन्ति।

ॐ अथ क्रमपाठः ॐ

चन्द्रमामनसः। मनसोजातः। जातश्चक्षुः। चक्षुः। सूर्यः। सूर्योऽअजायत। अजायतेत्यजायत। श्रोतांद्वायुः। वायुश्च। चप्पाणः। प्राणश्च। चमुखात्। मुखाद्वाग्निः। अग्निरेजायत। अजायतेत्यजायत।।

ॐ वसिष्ठव्यासः

"लौकिकन्यायकोशः"

"ऊषरवृष्टिन्यायः"

ऊषरक्षेत्रे कियती अपि वृष्टिः भवति चेत् सा निष्प्रयोजना एव। तत्र जलं भवति चेदपि बीजानि न प्ररोहन्ति। मूलतः यः बुद्धिहीनः ग्रहण- धारण- कुशलः नास्ति तादृशाय कियतीमपि सुविधां वयं कल्पयामः तस्य ज्ञानवृद्धिः न भवति इति अस्य न्यायस्य तात्पर्यम्।

ॐ डा. वर्षा प्रकाश टोणगांवकर
पुणे/ महाराष्ट्रम्

काङ्ग्रेसस्य वरिष्ठनेता सलमानखुर्शीदः- देशभक्तः भवितुं एतावत् कठिनं वा?

हिमसंस्कृतवार्ताः। पूर्वकेन्द्रीयमन्त्री तथा काङ्ग्रेसस्य वरिष्ठनेता सलमानखुर्शीदः स्वस्य दुःखं सार्वजनिकं कृत्वा अवदत् यत्, देशभक्तः भवितुं एतावत् कठिनं वा? खुर्शीदः एतां पीडां सामाजिकमाध्यमेषु तस्मिन् समये सार्वजनिकं कृतवान् यदा सः अन्यदेशेभ्यः आतङ्कवादविरुद्धं कृतानां पदानां विषये सूचयितुं सर्वदलीयप्रतिनिधिमण्डलस्य भागः अस्ति तथा च विदेशं गत्वा केन्द्रे नरेन्द्रमोदीसर्वकारेण कृतानां पदानां प्रशंसा करोति। शशी थरूरस्य अनन्तरं सलमान खुर्शीदः द्वितीयः

बृहत् काङ्ग्रेसनेता अस्ति यः स्वस्य दलस्य नेतृणां लक्ष्ये अस्ति। खुर्शीदः सोमवासरे सामाजिकमाध्यमेषु अवदत् यत् देशे जनाः तस्य राजनैतिकनिष्ठायाः गणनां कुर्वन्ति इति दुःखदम्। सः पृष्ठवान् यत् आतङ्कवादविरुद्धं अभियानं प्रचलति चेत् देशभक्तः भवितुं एतावत् कठिनं वा? बहुदलीयप्रतिनिधिमण्डलस्य भ्रमणद्वारा आतङ्कवादस्य निवारणार्थं भारतस्य प्रयत्नस्य मध्यं खुर्शीदः राजनैतिकविभाजनस्य विषये चिन्ताम् अव्यक्तवान्। ततः पूर्व रविवासरे खुर्शीदः आतङ्कवादविरुद्धं भारतस्य एकीकृतं स्थापनं प्रकाशितवान् आसीत् तथा च आतङ्कवादस्य उन्मूलनार्थं विश्वसमुदायस्य कृते सहकार्यस्य आह्वानं कृतवान् यत् सम्पूर्णे विश्वे शान्तिः समृद्धिः च स्थापयितुं शक्यते। आवाम् वदामः यत् सलमान खुर्शीदः जदयू सांसद संजयकुमार झा इत्यस्य नेतृत्वे सर्वदलीयप्रतिनिधिमण्डलस्य भागः अस्ति। इदं प्रतिनिधिमण्डलं सम्प्रति इण्डोनेशिया, दक्षिणकोरिया, जापान, सिङ्गापुरदेशयोः भ्रमणं कृत्वा मलेशियादेशे अस्ति

पाकिस्तानीगुप्तचरसंस्था आईएसआई इत्यनेन कोलकातानगरं आतङ्कवादस्य वित्तीयव्यवहारस्य केन्द्रं कृतम्

हिमसंस्कृतवार्ताः। पाकिस्तानस्य गुप्तचर्यायाः आरोपेण दिल्लीतः गृहीतस्य सीआरपीएफ-सैनिकस्य मोतीरामजाद इत्यस्य प्रश्नोत्तरे राष्ट्रिय-अनुसन्धान-संस्थायाः महत् प्रकटीकरणं कृतम् अस्ति। सैनिकः पहलगामे स्थापितः आसीत्। आक्रमणात् कतिपयदिनानि पूर्व सः स्थानान्तरितः अभवत्। एनआईए-अनुसन्धानेन ज्ञातं यत् मोतीरामजाद विगतवर्षद्वयात् पाकिस्तानस्य गुप्तचर्या कुर्वन् आसीत्। एनआईए इत्यनेन प्रकाशितं यत् पाकिस्तानीगुप्तचरसंस्था आईएसआई इत्यनेन कोलकातानगरं आतङ्कवादस्य

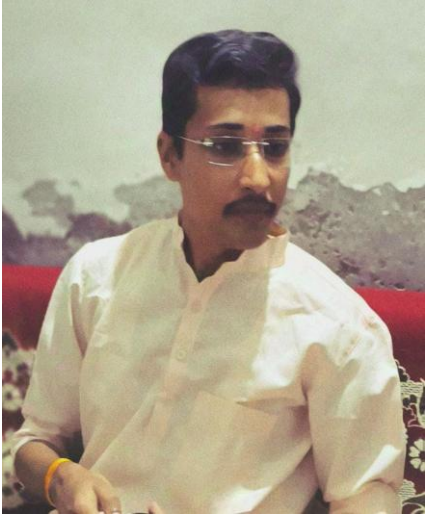
वित्तीयव्यवहारस्य केन्द्रं कृतम्, यतः इतः एव स्लीपरसेल्-कार्यकर्तृणां साहाय्यं प्राप्यते। राष्ट्रिय अन्वेषणसंस्थायाः कोलकातानगरस्य कानिचन स्थानानि अपि चिह्नितानि यत्र मोतीरामजाद-पाकगुप्तचर-अधिकारिणां खाते वित्तीयव्यवहारः कृतः आसीत् वस्तुतः एनआईए-संस्थायाः शङ्का आसीत् यत् पाकिस्तानदेशात् गुप्तचर्यायाः कृते धनं प्रेषितम् इति। कोलकाता-राज्यस्य मोमिनपुर-नगरस्य एकस्मिन् आपणे एनआईए-अधिकारिणः सहस्रान्वेषणं कृतवन्तः। अस्मात् आपणात् जाद इत्यस्मै अनेके व्यवहाराः कृताः इति कथ्यते, यत्र पहलगम-आक्रमणात् पूर्वमेव एकः व्यवहारः अपि अभवत्। सूत्रेषु उक्तं यत् एनआईए-अधिकारिभिः मोमिनपुर-नगरस्य आपणात् सीसीटीवी-दृश्यानि अपि एकत्रितानि सन्ति। आपणे आगन्तुकानां अन्वेषणार्थं दृश्यानां विश्लेषणं क्रियते। तस्मात् आपणात् गृहीतस्य सीआरपीएफ सैनिकः जाद इत्यस्य विक्रोषे अनेके शङ्किताः आयव्ययकाः कृताः इति एनआईए-अधिकारी अवदत्। 22,000 रुप्यकाणां व्यवहारः मार्च 25 दिनाङ्के अभवत्, एतस्य अतिरिक्तं 13500, 15000, 5000 रुप्यकाणां लघुव्यवहारः अपि कृतः अस्ति।

भगवतःश्रीरामकुटुम्बानां प्राणप्रतिष्ठा समारोहः अयोध्यायां जाता

वार्ताहारः सत्यममिश्रः। उत्तरप्रदेश-संस्कृतसंस्थानस्य आनलाईनपाठ्य-क्रमनिर्माणयोजनान्तर्गतं प्रशिक्षकःसत्यममिश्रः आचार्यत्वेन समुपस्थितः। प्राणप्रतिष्ठा प्राक् कलशयात्रा अभवत्। अस्यां यात्रायां सहस्राधिकाः जनाः भागगृहीताः। मुख्यातया अस्याः प्रतिष्ठायाः मुख्याचार्याः श्रीमन्तः चन्द्रभानुशर्मणः, इन्द्रेक्ष मिश्रःसत्यम शर्मा, रामकुमार शर्मा,प्रदीपपाण्डेयः, पवन शुक्लः, राहुल झा, अनुजवत्सः इत्यादयः आचार्येषु उपस्थिताः आसन्। अर्चकपुरोहितप्रशिक्षणवर्गतः प्रशिक्षकः समागतः। राममंदिरपरिसरस्य मुख्याः मान्याः श्रीमन्तः चम्पतराय, कोषाध्यक्षः परमपूज्याः गोविन्ददेवगिरिवर्याः, समुपस्थिताः आसन्। अस्मिन् कार्यक्रमे सर्वे जनाः उत्साहेन भागं गृहीतवन्तः। महिलाः कलशं शिरसि संस्थाप्य गौरवं अनुभूतवत्यः। पंचदिवासत्मेकं अनुष्ठानं भविष्यति। अस्माकं ग्रन्थाः संस्कृतेन अतः ग्रन्थाः पठनीयाः चेद् संस्कृतभाषा ज्ञातव्या। sanskritsambhashan.in माध्यमेन जनाः पंजीकरणं कर्तुं शक्नुवन्ति।

वर्षमेकं तथा गतम्

लेखकः-पण्ड्या मननः हेमन्द्रकुमारः

वैदिकाक्षरचणविभागाध्यक्षः, गुर्जरप्रदेशः, वैदिकगणः

नमस्तुभ्यं कविज्ञान सदैव सागरोपम।

विचारोर्मिस्वरूपेण हरीन्दौ त्वञ्च पूरितम्।।

मङ्गलैर्बिन्दुभिः सिञ्चन्नज्ञानज्वरतोऽवतात्।

मनस्वि मननायास्मान्, मननाख्योऽभिवादये॥

प्राक्कथनम् : अथ यथा कथ्यते 'क्षणे क्षणे यत्रवतामुपैति तदेव रूपं रमणीयतायाः ।' सत्यन्तः, यतः प्रत्येकवर्षं नूतनता प्रतिभाति। नूतनवर्षमधिकृत्य जनमानसपटले नैके क्षणभङ्गुरा इव विचाराः बुद्धदायन्ते । कैश्चित् सङ्कल्पाः क्रियन्ते (ये केवलं कल्पिता इव पुनर्दिवसपर्यन्तमेव श्वसन्ति!), केषाञ्चित् कृते तु कुम्भकर्णवत् निद्रायामेव गतमर्धवर्षम् । केचित् विचारयन्ति वर्षन्तु यदधुनैवागतं तद्वत् पुनः! , बहूनां च प्रतिवर्षं वृद्धिर्जायते (किन्तु केवलं वपुषः)। अधुनैव नूतनं तु आगतमेव, आशु नूतनमननमिव जातम्! अपरं च समागतम् । केचन पुनर्बकानां मध्ये हंसाश्च सन्ति येषां कृते नेयं वाक् स्यात् इत्यादिविचारैः सहाय्यस्मिन् वर्षे शम्भुना शम्भविष्यति भविष्यतीतिसत्यत्वं विचारयन्ति । अथेत्थं पौनःपुन्येन नूतनं वर्षं च समागतमेतद्विचिन्त्य मननीकृता कविना कुत्रचिद्भ्रष्टाङ्ग्येनापि सर्वजनमनस्सृष्टिः संशोध्यते। यथा प्रसिद्धं यत्कटकौषधं पेयञ्चैत्रमासे । किन्तु रसिकास्तदपि यथामात्रं मधुमिश्रितं कृत्वा पाययन्तीति सञ्चिन्त्य प्रस्तूयते पद्याष्टकम् , यत एका क्रिया द्वार्थकरी प्रसिद्धेव भवेत्।

विचारयन् तु कर्मदे भविष्यति भविष्यति।

यथा नागतमेतद्वि वर्षमेकं तथा गतम्।।१

सरलार्थः - इदं कर्म तु भविष्यति (काले) भविष्यति (अधुना न कर्तव्यं, शनैः शनैः स्यादित्यादिरिति) विचारयन् झटित्येव यथा नागतं स्यादिवेतदेकं वर्षं तथा हि गतम्।

त्यक्तनिद्रस्य जृम्भान्ते ह्यहो नूतनमागतम्।

यथा नागतमेतद्वि वर्षमेकं तथा गतम्।।२

सरलार्थः - (अधुनैव) त्यक्तनिद्रस्य जनस्य शय्यायामेव स्वीकृतस्य जृम्भस्यान्ते 'अहो नूतनं ह्यागतम् ।' (यथा स्यात् - किमिदं घटितम् ! सुषुप्तावस्थायामेव सर्वं गतं किम्?) एतादृशी स्थितिरिव यथा नागतं स्यादिवेतदेकं वर्षं तथा हि गतम्।

सम्भूतं सहसेवेदमिदानीं तु समागतम्।

यथा नागतमेतद्वि वर्षमेकं तथा गतम्।।३

सरलार्थः - कैश्चित् कल्प्यते , इदं तु (एकदिवसावधिवत्) सहसैव नूतनं सम्भूतम् (न तु ३६५ दिवसावधिवत्) , अन्यथा वर्षारम्भोऽधुना तु जातः (

पुनः नववर्षमागतम्)। इदन्तु यथा नागतं स्यादिवेतदेकं वर्षं तथा हि गतम्।

मननैरेव कार्याणां वीररसरसान्वितैः।

यथा नागतमेतद्वि वर्षमेकं तथा गतम्।।४

सरलार्थः - केवलं कार्याणां वीररसरसान्वितैर्नाम ओजोयुक्तमननैरेव चिन्तनैरेव (Only Planning and talking about it) (न तु कार्यारम्भेण) साकं यथा नागतं स्यादिवेतदेकं वर्षं तथा हि गतम्। (अधुनाऽपि विचारा एव क्रियन्ते!)

प्रथमेऽहि कृतः शूरैः सङ्कल्पः कल्पितोऽधुना।

यथा नागतमेतद्वि वर्षमेकं तथा गतम्।।५

सरलार्थः - कैश्चित्शूरैः वीरैर्वर्षस्य प्रथमदिवसे सङ्कल्पः कृत आसीत् , सस्वधुना केवलं कल्पित इव जातो नाम कल्पनाप्रसूतमात्रमिवेति स्यात् । एवम्भूतो यथा नागतं स्यादिवेतदेकं वर्षं तथा हि गतम्।

बाल्यं गतं न बाल्यत्वं वृद्धिर्जाता न वृद्धिता।

यथा नागतमेतद्विवर्षमेकं तथा गतम्।।६

सरलार्थः - वर्षं व्यतीतं , केचित् प्रौढाः सञ्जाताः तथापि तत्र केषाञ्चित् बाल्यावस्था गता पुनश्च मनसो बाल्यत्वं तु न गतं , वपुषो वृद्धिर्जाता न पुनर्वृद्धेऽपि (प्रौढत्वम्) प्राप्यन्ते । इत्यम्भूतं तत्र यथा नागतं स्यादिवेतदेकं वर्षं तथा हि गतम्।

विपथेभ्यश्च केभ्यश्चित्स्याद्विरुद्धा तु वागियम्।

यथा नागतमेतद्वि वर्षमेकं तथा गतम्।।७

सरलार्थः - ये विपथगामिनः सन्ति ते पुनः कुतर्कं करिष्यन्ति नामेयं वाक् तु न सत्यरूपा , एवं कुर्वतां च यथा नागतं स्यादिवेतदेकं वर्षं तथा हि गतं भविष्यति।

उत्तार्थः - ये खलु पूर्वोक्तप्रकारेण न प्रजीव्योद्यमेन वर्षं सकलं सफलं कृतवन्तो विशिष्ट-मार्ग-गामिनस्तेभ्यः पूर्वोक्तवचनानि (आलस्य-अप्रौढत्व-कुतर्कादिवचनानि) असत्यस्वरूपाणीव च स्युः। एते वीराः खलु वीराः , इत्यमपि स्वीकृत्य यथा नागतं स्यादिवेतदेकं वर्षं तथा हि गतम्।

आशया बलवत्या तु भविष्यतीति शं स्वयम्।

यथा नागतमेतद्वि वर्षमेकं तथा गतम्।।८

सरलार्थः - गते वर्षे यत्किमप्यसाफल्यं तदूरीभूयाग्निमसोपाने नूतनवर्षे सर्वं कल्याणमयमीशकृपया स्वयमेव भविष्यतीत्यनया बलवत्याशया तु इदमपि यथा नागतं स्यादिवेतदेकं वर्षं तथा हि गतम्।

सारांशः एका सूक्तिर्वर्तते प्रसिद्धा , यथा - 'यत्सारभूतं तदुपासनीयम्' एनां सूक्तिं विचिन्त्य सारांशं लिख्यते यत् - प्रत्येकवर्षं चैषमश्च नैके सङ्कल्पाः कृताः स्युरस्माभिः , नैकानि कार्याणि पूर्णतां नेतुमीप्सा कृता च स्यात् , किन्तु केवलं कथं करणीयमित्यादिमननमेव कृत्वा कालो व्यतीतः। कथ्यते च- 'उद्यमेन हि सिद्ध्यन्ति कार्याणि न मनोरथैः।' किन्तु यथा कथितं च - 'आरम्भ एव सूर्यः' एवंविधं कृत्वा कासाञ्छिदोप्सानामेव पूर्तिः कृता दृश्यते न च तादृशं किमपि। इत्यङ्कते इदं वर्षं नागतमिव प्रतिभाति च नववर्षस्य समागमः पुना राजते देहलीस्थले। एतादृशं कार्यं ये कुर्वन्ति तैस्तद्वात्मानं परिशील्य प्रारम्भः करणीयो, यत्नः करणीयः। कथ्यते च- 'कृते प्रयत्ने किं न लभेत?' तथा च बाल्यवृत्तिं दूरीकृत्य वयोवृद्धास्ते ज्ञानवृद्धास्तु भवन्तु। एतादृशं यत्प्रयत्नं च परोक्षं च जल्पितं स्यात् तस्य कथनस्याङ्गीकारो ये खलुद्यमिनः सन्ति तैर्न करणीय इत्यपि न। वयं पुनर्मन्दा न भवेमेति नञ्-वादः प्रदर्शितः , तस्य सप्तितं स्वीकारः कर्तव्यस्तेः एवञ्चासफलीभूतेष्वस्मासु पुनः सर्वैः , नूतनाशया सह यत्नो विधेयः। एवमेतादृशः परिश्रमः , कालं च विस्मृत्याहर्निशं कृत्वा च सिद्धं करणीयं यत् - 'यथा नागतमेतद्वि वर्षमेकं तथा गतम् ।' नाम - ऐषमः परिश्रमेणैव कालः कुत्र व्यतीतस्तदपि न ज्ञातमिव सम्भूतम्। यत्नस्य विजयो भूयादितिदिक्।

उत्तरप्रदेशस्य मदरसेषु आङ्गलं गणितं च अनिवार्याः विषयाः भविष्यन्ति

हिमसंस्कृतवार्ताः। उत्तरप्रदेशे मदरसाशिक्षाव्यवस्थायां महत् परिवर्तनं भविष्यति। यूपी-सर्वकारेण उच्चस्तरीयसमितिः निर्माय मदरसा-पाठ्यक्रमस्य पुनर्गठनस्य आदेशः दत्तः अस्ति। पूर्वं मदरसाशिक्षाव्यवस्थायां आङ्गलभाषा, गणितं, विज्ञानम् इत्यादयः विषयाः वैकल्पिकाः आसन्, ये अधुना अनिवार्याः क्रियन्ते। आधुनिकशिक्षायाः अन्तर्गतं एते विषयाः अनिवार्याः भविष्यन्ति। एतेषां परिवर्तनानां सङ्गमेन मदरसाशिक्षायाः सुधारणाय, सुचारुरूपेण च कार्यान्वितां सर्वकारेण उच्चस्तरीयसमित्याः निर्माणं कृतम् अस्ति। अल्पसंख्यककल्याणस्य निदेशकः अस्याः समितेः अध्यक्षः कृतः अस्ति। अल्पसंख्यक कल्याण एवं वक्फ विभागः, मूलभूत शिक्षा, माध्यमिक शिक्षा, वित्त एवं न्यायविभागस्य विशेषसचिवः अस्याः समितेः सदस्याः भविष्यन्ति।

सुकमा-क्षेत्रस्य अन्यः ग्रामः केरलपेण्डा नक्सल-मुक्तः अभवत्

सुकमा । छत्तीसगढस्य नक्सल-प्रभावितक्षेत्रस्य सुकमा-क्षेत्रस्य अन्यः ग्रामः केरलपेण्डा नक्सल-मुक्तः अभवत् । ग्रामे अवशिष्टाः अन्तिमाः नव नक्सलीजनाः आत्मसमर्पणं कृतवन्तः। सोमवासरे १६ नक्सलीजनाः आत्मसमर्पणं कृतवन्तः। पुलिसाधिकारिणः एतां सूचनां दत्तवन्तः। अधिकारिणः अवदन् यत् एतेषु नव नक्सलीजनाः चिन्तालनारपुलिसस्थानक्षेत्रस्य अन्तर्गतस्य केरलपेण्डाग्रामपञ्चायतस्य सन्ति। अनेन समर्पणेन अयं ग्रामः नक्सलमुक्तः अभवत् । राज्यसर्वकारस्य नवीनयोजनायाः अनुसारं नक्सलमुक्तग्रामपञ्चायतेः विकासपरियोजनानां कृते एककोटिरूप्यकाणि प्रदत्तानि भविष्यन्ति। सः अवदत् यत् प्रातः सुक्मातः एव पीएलजीए-बटालियनस्य कट्टर-नक्सलीद्वयं सहितं १६ नक्सलीजनाः आत्मसमर्पणं कृतवन्तः। तेषु स्त्रियाः पुरुषस्य च अष्टलक्षं फलं भवति स्म । तस्मिन् एव काले षट् नक्सलीनां २५ लक्षरूप्यकाणां पुरस्कारः आसीत् । सः अवदत् यत् सर्वे नक्सलीजनाः आत्मसमर्पणनीत्या निव्यादनेल्लारयोजनायाः च प्रभावं प्राप्य पुलिसस्य समक्षं आत्मसमर्पणं कृतवन्तः। एते सर्वे नक्सलीजनाः मण्डले अनेकासु घटनासु संलग्नाः आसन् ।

श्रीमद्भगवद्गीतोपदेशः

नियतं कुरु कर्म त्वं कर्म ज्यायो ह्यकर्मणः ।
शरीरयात्रापि च ते न प्रसिद्ध्येदकर्मणः ॥

श्रीमद्भगवद्गीता श्लोकः ०३.०८

भावार्थः हे अर्जुन! तू अपना नियत कर्तव्य-कर्म कर क्योंकि कर्म न करने की अपेक्षा कर्म करना श्रेष्ठ है, कर्म न करने से तो तेरी यह जीवन-यात्रा भी सफल नहीं हो सकती है।